

tikrai istaigai gražinimo reikalais rūpinis. Į tai kamisią išrinkta trys žmonės: Draugelis, Slezevičius ir kun. Jasienskis.

M. K.

Mūsų tetras ir jaunoji karta.

Man teko būti keliuose lietuvių vakaruose Voroneže. Paprastas dalykas, — pasakys bet kas. Pats lietuvių vakaras, tiesa, paprastas dalykas, ypač čia, Voroneže, bet tai kas man (taip pat ir kitiems) teko tuose vakaruose pastebėti, tai jau, rodosi, nepaprastas dalykas. Aš noriu atkreipti kelių akių į publiką, kuri mūsų vakarus lanko. Gerbiamieji, prieš pirmąjį veiksmą, kai antroje syki paskambins, pažvelkit į nedideles ir ankštos salės pasienieus ir į užpakalį. Jūs išvyssite daugybę įvairių įvairiausio ūgio mokinių — berniukų ir mergaičių. Dabar dar prisiminkite, ką mūsų tetruose vaidina ir kaip vaidina. Pagaliau, šalia vaidinimo ir vaidinamojo dalyko, pastatykite tuos jau nuosios žiūrėtojų ir klausytojų, kurie kurioje čia paminėjau. Ar jums nieko nesako toks tvs dviejų dalykų sugretinimas? Pedagogai ir mūsų jaunosios kartos auklėtojai, ką jūs manote tokį reginį išvydę?

Ne mano dalykas už širdies tveriančius straiptusius laikraščius rašyti, — aš to nei negaliu, — tik aš noriu pasakyti, šaltai, rimtai pasakyti, kad „Iskrikusi sesuo“ (pirmasis „Skuducio“ spektaklis) ne vaikams ir ne pauguliams veiklas, aušrininkų koncertas, kuris per Kalėdas 1917 m. buvo (rodos, per Kalėdas), nežadino gerų jausmų suaugusiems, o mažiesiems ne to tiek, o kokį įspūdį galėjo padaryti mažiesiems antrasis „Skuducio“ spektaklis (8 m. sausio m. 22 d.), — man baugu ir ištarti. Gal kiti jau apsiėmę su tokiais spektakliais, gali ramiai žiūrėti ir pernešti estetikos ir dailės jausmų gadinimą (kaibu apie „Lietuvišką vakarą“), bet man šitokie dalykai nepakenčiami.

Kur nėra rimto darbo, ten paprastai nėra ir tvarkos. Kur nėra dailės, ten nėra geresnių, švelnesnių jausmų. Kas buvo antrajame „Skuducio“ spektaklyje, tas tam gyvą pavyzdį turėjo. Kai pradeda vaidinti, tai būriai gimnazistų ir šiaip vaikų eina savo vietų

ieškoti, kyla neapsakomas trukšmas; švilpauja, reikalauja, stumdomi. Vaidinant, tokį rimtą dalyką, kaip „Nesaužmonės“, girdi vaikų reksnų, girdi, kaip jie pliaukšina lupomis, sako: „a-ta-ta“ (smagumą pasiepdami) ir juokiasi. — visa tai daro, kai Mykolas šalia mištantelės motinos atsisukia arba šlaip ant jos užsikniaubia.

Gana pavyzdžių. Kas esti spektakliuose (Voroneže), — gyvų pavyzdžių mato. Voronežo inteligentams, pedagogams ir auklėtojams baigdamas dar ketelį žodžių pasakysiu. Pirmiausia paklausiu, ar taip turi būti? Ar mūsų jaunoji karta tokiose tetruose turi būti auklėjama? Kokius jausmus mes savo vaikuiuos žadiname, kai jie atsilanko į mūsų tetras? Pagaliau, paskutinis klausimas, ar tinka vaikams ir pauguliams tie patys spektakliai, kaip mums? Pagalvokite tie, kuriems aš tuos žodžius tariu. Mano išmanymu, tie, kurie skirtingi dalykai visai nesiderina. Man teko būti geresniuose rusų tetruose, kaip Maksvos Dailės ir Komisarjevo tetre, bet niekad aš ten nemačiau tiek vaikų, kaip mūsų tetruose, kuriuos skiria suaugusiems. Ten aš jų nepastebėjau visai, o čia — jų daugybė.

Koks Marso gyventojas, nusileidęs žemėn, ir atsilankęs mūsų tetruose pamatytų, kad mūsų vaikai neturi savo gyvenimo, kadangi jie su didžiausiais vienu gyvenimu gyvena, o, iš tikrųjų, mes neturime žmonių, kurie padėtų vaikui savo gyvenimui kurti. Rodos, turime nemažą būrį auklėtojų, turime ir Instituta, iš kurio šio to geriau laukiame, bet nei vienu nei kitu energijos auklėjimo dirvoje tuo tarpu nematome. Nematomė iš jų nė to nedidelio darbo, kuris mūsų vaikus nuo negyvenimo spektaklių suturtėtų, nematomė vaikų spektaklių, pasilinksminimo vakarėlių. O nieks tai daugiau neaktis, kaip tik patys mokytojai ir auklėtojai.

Gailutis.

„Lituanojos“ Centro Komitetas.

Jau daugiau nei dveji metai gyvuoja „Lituanojos“ Komitetas. Jis yra įsteigtas 1915 m. lapkričio 7 d. Iš pradžių „Lituanija“ rūpinosi tikimais lietuviams be-

laisviam. Tačiau nuo 1916 m. gruodžio m. 15 d. jis išplėto savo programą, apimdamas visas karo aukas Lietuvoje ir pasivadino „Lituanija“. Centralinis Komitetas nukentėjusiems nuo karo Lietuvoje šelpiti. („Lituanija“, Comité Central de secours aux victimes de la guerre en Lituanie). Savo skyrių turi Ispanijoje; mano steigti taip pat ir kitur. „Lituanijos“ įstatai užtvirtinti Šveicarijos valdžios.

Kadangi į Šveicarijos dažnai atsilanko žmonijai iš Lietuvos, tad „Lituanijos“ Centro Komitetas turi progos teikti pašalpas patiems lietuviams. Gaila, kad Amerikos Centro Komitetas neprisuntė mums surinktų pinigų. Jau ne viena karo kauka Lietuvoje būtų išgelbėta nuo mirties, daug asarų nufluostyta, daug vargo palengvinta.

Lietuvių Konferencija, įvykusi neseniai Berne 1917 m. lapkričio m. 1—10 d., kurioje dalyvavo atstovai iš visų beveik šalių, kur gyvena daugiau lietuvių, nutarė, kad „Lituanijos“ Centro Komitetas prašytų laišku Raudonąjį S. S. Valsių Kryžių, kad jis pagelbėtų surinktasias Centro Komiteto Amerikoje aukas persiųsti „Lituanijai“, kad ši nusiųstų juos į Lietuvą. Išrinktoji Konferencijos komisija atsilankė pas S. Valsiųbių pasiuntinį Berne ir įteikė tą laišką, prašydami pasiųsti į Ameriką Raud. Kryžui ir, apskritai, paremti Lietuvos šelpimo dalykus. Delegacijai dalyvavo p. Dr. Smetona, Lietuvos Tarybos pirmininkas; p. inžin. St. Kairys, Lietuvos Tarybos vicepirmininkas; kun. kan. K. Alšauskis, Vykdomojo Komiteto pirmininkas; kun. Dr. V. Baruška, Amerikos Lietuvių Katal. įgaliotinis; kun. A. Steponaitis, „Lituanijos“ Centro Komiteto pirmininkas. Pats Ambasadorius p. Stovaiš dar nebuvęs grįžęs iš Amerikos, taigi priėmė jo vietininkas. Jis priėmė maloniai ir žadėjo padaryti visa, kas galima.

Konferencija išnešė tam tikrą rezoluciją, prašydama Amerikos Komiteta ko veikusiai siųsti surinktuosius pinigus į Lietuvą per Šveicariją „Lituanijos“ Komiteta. Padalinimas minėtų pinigų turės įvykti tuo būdu, kuris yra rinkėjų nustatytas.

Tikimės, jog pinigų persiųstimas iš Amerikos nebus kliudomas ir tenykštis Centro Komitetas malonės pasiūstų surinktas aukas vargstantį Lietuvai nurodytųjų Konferencijos keliu.

Lietuvių belaisvių šelpimą iš pra-

džių trukdė pinigų stoka. Didžiosios Britanijos lietuviai, teisybė, parodė savo gerą širdį, tačiau, bene jie vieni galėjo suselpti dešimtis tūkstančių mūsų belaisvių? Amerikos lietuviai atsišiepė vos pernai, 1916 m., apie Kalėdas. Kad ir vėlai, bet užtai atsuntė stiprią pašalpą: vienas Amerikos Centro Komitetas atsuntė 35,000 d. (trisdešimt penkis tūkstančius dolerių). Tuoj po Naujų Metų išleisim plačia „Lituanijos“ darbo apyskaitą. Visiems aukotojams „Lituanija“ taria širdinga ačiū!

Siomis dienomis apspunkintas valgomų daiktų siuntimas iš Šveicarijos belaisviams. Šveicarijos valdžia 1917 m. spalio m. 12 d. raštu atėmė daugeliui komitetų (buvo viso 72) teisę savarankiškai siuntinėti belaisviams pašalpą, paliekant tą privilegiją tikrai Raudonajam Kryžiui ir Valstybiniam Komitetams. Kadangi Lietuvos valstybinis siurorganizavimas dar nepilnai laiduotas (gvarantuotas), tad „Lituanijai“ grėšė pavojus. Bet kadangi ji nesnaudė, tad ir tapo Šveicarijos valdžios užtvirtinta brauge su kitais.

1917 m. lapkričio mėn. 10 d., baigiantis Lietuvių Konferencijai Berne, lietuvių delegacija apsilankė pas Šveicarijos prezidentą p. Dr. Schulthessą, padėkoti Šveicarijos už jų vašingumą ir prielankumą mūsų mokiniams, jai nuomenei, kuri nuo kelių dešimtų metų senia čionykščiuose universituose šviesos, o ypač dabar už prielankumą mūsų labdarinigiems komitetams. Jie dalyvavo šie asmenys: p. Dr. A. Smetona; p. Dr. J. Saulys, Lietuvos Tarybos sekretorius; kun. kan. A. Alšauskis; kun. A. Steponaitis, „Lituanijos“ Centro Komiteto pirmininkas. Šios delegacijos apsilankymas turi daug svarbos lietuvių darbui Šveicarijos.

Taigi taip išrodo „Lituanijos“ darbas, trumpai suėmus. Apyškaita, kurią išduosim tuoj po Naujų Metų, plačiau parodys mūsų darbą.

Yra žmonių, nepriklausančių prie čionykščių organizacijų, kurie, turėdami kiek nori atliekamo laiko, platina neteisingas žinias apie mūsų komitetą, ne tik savuosius, bet ir kitantčiuose, ar tai per spaudą ar tai asmeniškai.

Mums, žinoma, nėra laiko polemizuoti per laikraščius su tokiais žmonėmis. Čia pirmiausia tik tiek, kad Lietuvių Konferencija įvykusi Berne lapkričio m. 1—10 d., kaip ir seniau bu-

Mūsų knygos.

(Pabaiga).

Pirmojoje dalyje jau tokia daugybė korektūros klaidų — tai nedovanotinas dalykas nei autoriui, nei leidėjams. Antras nedovanotinas autoriui dalykas — tai sumetimas arba sugrūdimas skaitymėlių į plaučius, įvairiems sielos reikškimams auklėti skyrius. Pedagogija jau aiškiai reikalauja, kad visos kūdikio sielos stygos lygiai ir sistematingai būtų skambinamos kartu, o čia autorius savo tais skyriais, tyrimais, lyg tyčia teiktė teikia mokytojui vienu pirštu ilgai skambinti mokiniams tą pačią sielos stygą.

Į šią pirmąją „V. D.“ dalį „širdis be proto“, tur būt, per savo greitumą autorius įdėjo ir tokių skaitymėlių, kur „širdis be proto“, nieknieko nepes, kaip antai: „Mūsų kraštas. Mūsų upės, ežerai ir miestai. Lietuvos gyventojai. Kelionė. Aukštaitėnai pirmiau. Lenkai. Senlenkė lietuviai“ ir keltis kitus.

Sioje dalyje yra 122 skaitymėliai. Kuone visi jie gražios kalbos, įdomūs, auklėjami. Skaitymėliai daugiausia sudedoti iš kitų mūsų vadovėlių ir geriausių mūsų rašytojų raštų. Paties autorius raštų mažai. Vieni skaitymėliai Rygiškių Jono redagacijos arba ir darbo, jų yra su viršum 50, kiti paimti tiesiai iš mūsų rašytojų: Valančiaus, Žemaitės, Satrijos, Raganos, Bilino, Vaižganto ir kitų. Yra ir nepažymėtų rašytojų raštų, jų tarpe yra tokių, k. a.: „Antanukas“ ir „Susibakėva“, kurie auklėjimo dalykui netinka. Yra ir mokinių vertimų, bet nepažymėta, kurių ir kieno mokinių. Man,

kaip mokytojui, ir šių vertimų autoriui būtų gera žinoti.

Antroje „V. D.“ dalyje — „protas be širdies“ — yra 230 skaitymėlių. Jie suskirstyti į tam tikrus 9 skyrius. Čia, be „pamokslinių“ ir „vaizdinių“ raštų, yra ir šių mokslo šakų raštų: geografijos, astronomijos, fizikos, chemijos, anatomijos, geologijos, botanikos, mineralogijos.

Autorius, jau pradėdamas šią „V. D.“ dalį, daro klaidų. Pirmas žodis — tai klaida. Vietoje „kurioje“ šalelėje berniškis yra“, autorius rašo: „kokoje“. Korektūros ir šiaip jau klaidų yra daug, ko neturėtų būti ypač pradedamųjų mokyklų vadovėliuose. Aš čia visų šios „V. D.“ dalies skaitymėlių nenagrinėsiu. Siek tiek panagrinėsiu tik tai, kas dalies I-ji (VIII) skyrių. Tame skyriuje yra šie skaitymėliai: 1. Pasaulio šalys. 2. Svečias. 3. Pargrįžus į savo kraštą. 4. Strazdo daina. 5. Rusija. 6. Mikita. 7. Našlaičiai. 8. Globėjas. 9. Darbas ir gyvenimas. 10. Tarka. 11. Tevelius geru žodžiu teminė. 12. Tyrumos. 13. Turkestano tyrumos ir dykumos. 14. Žemės drebėjimas Turkestane. 15. Alksius kirgizai. 16. Tundros. 17. Žemių pašvaistė Sibire. 18. Sibiro girios. 19. Suomijų žemė. 20. Suomijų vaizės. 21. Senis Pavas. 22. Latvijų žemė. 23. Tautos dziesma. 24. Kaip Danguva atsirado. 25. Du kaimynai. 26. Savarankės valstybės. 27. Vokiečių žemė. 28. Vokiečių žemėje prieš karą. 29. Danų žemė. 30. Ukininkai. 31. Danija kiek seniau. 32. Draugijai. 33. Danija seniau ir dabar. 34. Prancūzija. 35. Prancūzų ūkininkas. 36. Kalnai. 37. Šveicarijos žemė. 38. Šveicarijos kalnai. 39. Kalnų nelaimės. 40. Gyventojai ir jų darbai.

41. Mokesčiai ir valdžia. 42. Italų žemė. 43. Vezuvius. 44. Anglų žemė. 45. Vieniųybė — galybė. 46. Pirmoji kelionė. 47. Jūrės. 48. Namų gyvenimas. 49. Pasaulio daly. 50. Globas ir pokštumai. 51. Žmonės. 52. Eskimai. 53. Nei upė, nei jūra. 54. Indėnai. 55. Indėnas vaiko pasigali. 56. Indėnas tėvas. 57. Japonų žemėje.

Iš skaitymėlių vardų ir eilės jausmaline matyti, kad čia nei sistemos, nei nuosaikumo nėra. Šie skaitymėliai daug kuo skiriasi nuo pirmosios dalies skaitymėlių: daugybės (ne visų) skaitymėlių kalba sunki, nelygi, neapdirbta kaip reikia, daug yra pasakymų vaikui ne suprantamų, daugelio skaitymėlių turinys menkas, skystas, kartais neįdomus; dažnai vienas sakinygis griežtai priešinas antram. Imu pavyzdžių nors šiuos 1) Žūr. Rusija. p. 7. Į rytus nuo Lietuvos tesia didelė, didelė žemė, kurioje žmonės tik rusiškai kalba. Si žemė vadinama Rusų žeme arba Rusija. Toliau eina pasakymas: „Rusija be galo plati ir didelė, joje yra daug visokių šalių ir tautų. Tautos nuo viena kitos skiriasi taip savo gyvenimu, taip savo kalba“. II. (p. 66). „Suprantamas dalykas, kad žemėje jokio pasiaujio nėra“ — o čia pat, truputį žemiau, pasakyla: „Arta pasiaujio yra visų karščiausios pasaulio vietos“.

Dar pavyzdžiui imu visus, žodis po žodį, šiuos skaitymėlius: Nė 26, 27, 28, 34, 37, 42 ir 44.

Nė 26 (p. 40). „Savarankės valstybės. Rusų žemė — savarankė valstybė. Pasaulyje yra daug kitų savarankių valstybių. Savarankės valstybės nuo viena kitos skiriasi taip įstatais, taip žmonių įpročiais ir gyvenimu“. Didelį suprat-

mą vaikas turės apie savarankes valstybes, pasiskaitęs tokį straišnelį!

Nė 27 (p. 40). „Vokiečių žemė. Prie pat Lietuvos sienos yra Vokiečių žemė. Vokiečių žemė — savarankė valstybė. Jis sostinė — Berolino miestas. Vokiečių žemėje gyvena vokiečiai, bet (?) vokiečiai turi pačią ir kitų tautų žemių: lietuvių, lenkų, danų ir prancūzų“.

Tokį tat autorius duoda vaikams supra timą apie Vokiečių žemę.

Nė 28 (40 p.). „Vokiečių žemėje prieš karą. Jau išausus mes išvažiavome iš Torno miesto. Niekas čia neskambina. Tik susilpė konduktorius, ir traukinys jau eina. Atsidėję žiūriu pro langą į Vokiečių žemę. Vietos toje apylinkėje lygios ir vienodos. Čia dirbama žemė, čia smiltynai, čia vėl pušinėlis. Žiūriu! pušinėlis! iškuoptas, išvalytas, nei žabarelio nei šakelės nukritusios nepamatysi. Dirbama žemė be galo išdirbta, rodos, kad pro rėtį vis išsausuta; kai kur buvo matyt žalas (?) rūgii kilmės. Vaziuojų pro sodžius, pro vieniemi — namai mūriniai, raudonomis malksnomis dengti. Medžiais apsidotos trobos, keliai, kur tik žiūri — vis medžiai. Stai namų, parkelių, vasarnamių, pilių vis daugyn ir daugyn. Pagaliau traukinys įeina į patį Berolino vidurį. Čionai traukinys eina augstu pylimu ir tiltais. Pro traukinio langus matyti miestas. Ilgos puikių gatvės, puikiai grįstos knibždėte knibžda žmonijai. Traukinys eina pro pat didžiųjų namų langus, o tuose languose pasidėję vėdinai patalų, apklotus, pagulvėtas. Visos sienos, kur tik galima, škelbiniai išlaidytos, — keleviams. Traukinys pagaliau apsisitoja. Išlipu. Pakliuvau į patį Berolino vidurį“. — Man rodos, kad ne vienas vokiečių, paslai-

vusios konferencijos Šveicaruose, atradimo Komiteto darba tinkamu ir linkėjo kloties ateityje. Konferencijų rezoliucijos tai patvirtina.

Pirmininkas A. Steponaitis.

Friburgas,
1917 m., gruodžio m. 4 d.

P. S. Pinigų prašome siųsti „Lietuvių“ C. Komiteto išdininio V. Džimidavičiaus vardu: *Lausanne, Avenue des Toises 8, Suisse.*

P. S. Nuo Kaledų š. m. mūsų Komitetas persikelia iš Friburgo į Lozaną. A. Šlep.

Korespondencijos.

ODESA.

Visuotinė susirinkime Odesos garbazono lietuvių karininkų gruodžio m. 31 d. dalyvavo 50 žmonių. Vykd. K. L. K. S. pirmininkas Trimakas atidarė susirinkimą. Susirinkimo pirminkui išrinktas Traškievičius, sekretorium Adomavičius.

Sveikinimai: nuo s. d. Smaizys, kviesdamas eiti su kairiaja rusų demokratija, nuo s. liaud. Radzevičius, nuo Odesos kolonijos Blynas, kuris nupiešė Lietuvos pabrėgti, jos vergus ir dabartinį būvį. Vardu L. K. S. Trimakas deklaruoj senam Odesos kolonijos darbininkui už jo pasidarbavimą, linkėdamas ir toliau pasidarbauti Lietuvos gerovei. Nuo kr. dem. stud. Jasiukas.

Svarstant apie antrąjį Rusijos lietuvių karininkų atstovų suvažiavimą, padaryta 10-čiai min. pertrauka pastatyti kandidatams.

Per pertrauką Trimakas perskaitė tautinę demokratinę deklaraciją:

- 1) Reikalaujame taikos kongrese dalyvaivimo lietuvių atstovų;
- 2) Lietuva ir Prūsų Lietuva turi būti svetimos kariuomenės apieista;
- 3) Lietuva ir Prūsai laisvai sprendžia savo likimą, eidami į nepriklausomybę;
- 4) Karininkai, tarnaujantieji Rusų, Vokiečių ir kitų kariuomenėse ko veikiamai paleidžiami su visais ginklais;
- 5) Karo, politikos ir ekonomikos tremtiniai laisvai grąžinami į Lietuvą;

tes toki straipsnelį apie savo žemę, sukurto: „Ach, Donnerwetter! To straipsnelio turinį daug kas galėtų ir šiaip suprasti: Torno mieste niekas neskambina; didžiausių Berlio namų languose džiūvina ir vėdinama patalai, apklotai, prieglaviai, o visos sienos, kur tik galima, skelbimais išlipdintos keikimais. Labai keistos ir važiuotojos akys; jis net žabarelius iš vagono mato, žiūrėdamas iš to paties vagono į Vokiečių žemę!

№ 34 (p. 45). „Prancūzija. Šviesi, darbi ir galinga prancūzų tauta gyvena toli į pietų vakarus nuo Lietuvos. Didžiausias prancūzų miestas, jų sostinė — Paryžius. Prancūzai katalikai gyvena daugiausia iš žemės, bet labai daug jų verčiasi prekyba, dirba pabirkuose“.

№ 37 (p. 48). „Šveicarijos žemė. Į vakarus ir truputį į pietus nuo mūsų tarp Vokiečių, Austrijos ir Italijos žemių, yra mažutė šalis — Šveicarija. Iš visų pusių apsupa ją didesni ir galinges valstybės (2). Sity (kurių) galingi dideli valstybės tarpe guli mažutė Šveicarija. (Ir vėl): ji nedaug didesnė už mūsų Kauno guberniją, o tačiau (?) ji savarankė valstybė“.

№ 42 (p. 56). „Italijos žemė. Toli toli į pietų vakarus nuo Lietuvos yra Italijos žemė. Graži, tai žemė ir garsinga. Italijoje gyvena daug žmonių; Italijoje katalikai, Italijos žemės sostinė — Romos miestas. Rymė ir popiežius gyvena. Kiti Italijos žemės miestų miestelių pavadinimai Napolio miestas“.

№ 44 (p. 58). „Anglijos žemė. Anglijos žemė salose. Nuo visų kitų kaimynų (nuo kurių?) anglų jūros skiria. Anglijai patys pirmieji jūrininkai ir pirkliai. Jų

6) Karo pafoncio turtai pasilieka vietų gyventojams;

7) Sušaukti Vilniuje Steigiamajai Lietuvos Susirinkimui;

8) Steig. Lietuvos Susirink. darbai remiami visuotinu balsavimu;

9) Iki nustatimo Lietuvos valdymo būdo, Lietuva tvarkosi per valdžias, gminų, apskrityų Komitetus ir Lietuvos Tarybą, kuriai tenka visi šalies turtai.

Balšeivikai nepatenkinti. Visai aišku: liaudis laike karo taip suvervuota, ji ieško smegenims nuraminimo nors valandžiukei ir atsidėjusi klausio draugų, pilančių purvus ant savo draugų, kurie laike carizmo vedė juos į šviesą, į bendrą visuomenės darbą, į kooperaciją, kuri mokina liaudį draugijoje gyventi, gina nuo kapitalizmo išnaudojimo, rodydama šviesią laimingą ateitį. Į suvažiavimą išrinktas Komaruskas.

Dar buvo svarstoma apie suorganizuojamą lietuvių karininkų Odesos karo opskritis į atskirą batalioną ir išrinkimą lietuvių kamisaro ir Tautų Kamisaro Tarybą prie stabo.

Vetis.

VORONEŽAS.

Iš moksleivių gyvenimo. 1917 m. gruodžio 26 d. čia buvo mityngas rinkti moksleivių tarybą, kuri rūpintųsi neva susielpiojamu reikalu.

„Pažangioji“ moksleivija, matydama, kad virsū ima ateitininkai, kad paskutiniųjų pėtės daugiau negu jų, pasisakė „Ant klerikalių melnės negalime pilti vandenio“ išėjo iš mityngo. Pasiliko vieni ateitininkai ir juos užjaučiantieji.

Pasilikusieji nenorėjo ir negalėjo imtis už tokio didelio ir atsakančio darbo ir pertai nerinko moksleivių tarybos, nors ir turėjo teisės, susirinkimo mityngo kvorumas buvo.

1918 m. sausio m. 2 d. įvyko čia Ateitininkų delegatų pasitarimas. Truko tris dienas. Rytiniai ir vakariniai posėdžiai ėjo po 4–5 valandas.

JAROSLAVLIS.

„Žiburio“ mūšiarai progimnazijai Jaroslavly šiomis dienomis suteiktos visos valstybės vyrų progimnazijų teisės, taigi patariu mokiniams pasinaudoti šia mokslo įstaiga. Mokslo pasidėda sausio m. 11 d. Prašome buvusiųjų mokinių nesivėlinėti. Kokiomis sąlygomis mokiniai bus laikomi bendradarbiais.

pilna visame pasaulyje, visur jie savo žemių turi. Verčiasi angliai daugiausia prekyba ir pramone, jų šalis pilna pabirkų. Visa Anglija atrodo pabirkų diemuose pasėdus. Žemės angliai nedaug tedirba (?). Didysis anglų miestas, jų sostinė — Londonas“.

Kolei gali vaikai duoti supratimą apie Prancūziją, Šveicariją, Italiją, Angliją tokie kaip šitie aprašymai:

Su globu ir plokštumais štai kaip autorius supažindina savo mokinius (p. 66): „Jei reikia žemės planas nupiešti, reikia paimti rutulį ir tame rutulyje piešti. Toks rutulys, kuriame žemės planas nupiešta, vadinamas globas. Bet jei norime popierėje žemės planą nupiešti, reikia piešti dvigubose ratuose. Tokie ratai, kuriuose žemės planas nupiešta, vadinami plokštumais“ — Mano galva, yra tauti nesąmonė.

Panašų nesąmonių šiame skaitymėliu skyrėje yra ir daugiau, k. a.: „Tad, kad saulė vasarą pasiekia augščiau, ne žiemą, saulės spinduliai krinta stačiau, ir dienos eina ilges“ (p. 69). „Jos (žemės) paviršius yra sudėta iš sausumos (t. y. smėlio, molio ir akmenų plotų) ir iš karčiai saraus vandens“.

„Visą sausumą vadina pasaulio dalimis: karčiai saraus vanduo praminas okeanais arba vandenynais“ (p. 65).

Iš tų mano kelių pastebėjimų galima jau matyti, kad toliau autorius turės daugumą savo straipsnių, teikiamų mokyklai, geriau dar apdirbti. Be to jie mokyklai bus netikė.

„Skubos darba vėlinas reika“, sako mūsų žmonės; tokio darbo mes, žmonių mokytojai, negalime teikti tų žmonių vaikams. Ir dar kartą pasakysiu: kad J. Murka, rašydamas savo vadovėlius,

bučiuose, apie tai pranešta Lietuvos Komitetams tų miestų, iš kur yra „Žiburio“ mokiniai.

Mokytojas M. Grigonis.

JAROSLAVLIS.

Jaroslavly buvo lietuvių vakaras. Vaidino Keturakio komediją „Amerika pirtyje“. Nors skiriamas buvo Tautos Fondui. Pelnas ir sunkios, brangios vakarų kėlimo aplinkybės, tačiau pasisekė gauti pelno 85 rub. 75 kop. Geistina, kad ir toliau darbininkai nemirštų pradėto darbo.

Vainikas.

Karininkams įsidėmėti!

TELEGRAMA. Rovna, 10-1-1918.

Rovnos mieste, Volyniaus gubernijoje, atskiras lietuvių vilkstinės (obozinis) batalionas surinkti lietuviams atskirose dalyse ir duoti jiems uždarbio, kol atidarys Lietuvos sieną. Paleistieji iš kariuomenės gauna ligi 150 rub. mėnesiui ir visą kareivio laikymą. Nepaleistieji taiti gauna nuo tos dienos, kada jų metų kareiviai bus paleisti. Kas nori stot į batalioną, teatvyksta į Rovno miestą:

gor. Ровно, Литовский Армейский комитетъ, Директорская ул., д. Ягода, № 99. Černuchis.

ŽINIOS.

Lietuvoje.

„Das neue Litauen“ praneša, kad Vilniuje agr. A. Stulginskis pradėjo leisti naują laikraštį vardu „Tevynės Sargas“. Eina kartą savaitėje pakraip katalikiška tautinė. Artimiausi bendradarbiai: kun. dr. Bakšys, K. Bizauskas, L. Gira, kun. prof. Brazys, kun. Petrusis, p. Jucaitis, F. Kirsas, kun. dr. Reinyš, P. Grajauskas, kun. J. Staugaitis, dr. A. Vileišis, mok. K. Ruginis ir kiti. O Kaune kun. A. Alekna jau leidžia „Vienybę“, tokiu būdu Lietuvoje dabar eina šeši laikraščiai lietuvių kalba.

Pasvalys. Karas ne visur ir ne visai įstengia sustabdyti kultūros plėtimą.

batų galėjęs labiau įsigilinti į kiekvieną rasomą vaikams dalyką, jo vadovėliai būtų išėję, man rodosi daug geresni. Patariau toliau autoriui duoti mokyklai, trumpu laiku, mažiau dalykų, bet geriau apgalvotų — žmonėms mes esame ne patėviai ir į jų vaikus turime žiūrėti ne patėvio akimis; duokime vienu kartu mažiau, bet duokime geru dalykeliu.

Prašyčiau, kad ir kiti mokytojai imtų galvoti iš tikrųjų apie visus šiuos vadovėlius ir suteiktų savo draugams kiek pasebėjimų del jų.

Mokytojas J. Damijonaitis.

Voronežas, sausio m. 10 d., 1918 m.

Tevynės Myletojų Draugijos leidinys, №21. Edmondo de Amicis. „Sirdis“ (Cuore). Vertė Matas Grigonis. 1915 m., 362 p. su daugybe iliustracijų.

Apie pačias knygas, jų turinį nėra reikalo kalbėti: jos visos pasaulio turtas, jos patinka, dera ir naudingos skaityti visiems — vaikams, jaunuomenėi ir suaugusiems. Tai geriausias auklėjimo knygos, jos žadina širdies jausmus, duoda gilaus savo pareigų supratimo, mokina artimo meilės, užuojautos, liūny ir stovių lygybės, tvarkos ir mokslo pamėgimo. Jas skaitydami galime išmokti myleti tėvus ir tėvų žemę, ginti nuskaustuosius.

Galima kalbėti tik apie vertimą: ar jis pasisekė? Matas Grigonis tą darbą yra pabaigęs 1913 metais, kada jis dar ne taip gerai moko lietuviškai. Taigi tokie „Sirdies“ vertėjai, kaip Jonas Jablonskis su savo mokiniams, nemaža

maši. Pasvalio apylinkėse, pav., daug kaimų skirstosi vienasėdžiais. Yra tečiau ir tokių, kurie sudėtingas trobas vėl statosi senose vietose ir vėl iš naujo pradeda vilkti rėžių nčio junga, pav., Pazosės kaimas.

Videniškiai (Maletų apskr.). Šioje parapijoje išsidalinę viensėdžiai: Varniškių, Ringelių ir Druskių kaimai.

Naumištis (Suv. gubern.). Gruodžio m. 28 d. vėl atbudo buvusi prieš karą „Žiburio“ draugija. Dalyvaujant didėlei narių kuopai buvo išrinkta nauja valdyba: mok. V. Maslauskas — pirmininku, mok. V. Staugaitis — vicepirmininku; mok. J. Matulaitis — sekretorius, J. Stankunas — išdinininkas. Nutarata buvo susirinkime prašyt valdžios, kad leistų steigti savarankius kursus suaugusiems ir vaikams prieglauda. Kaledų šventėmis triklasei mokykloje buvo iškeltas vakarėlis. Salė buvo sauskimais prisigrūdusi. Vaikų tėvams reikėjo vakarėlis atkartoti. Vakarelyje atsilankė ir vokiečių valdininkai.

Naujos mokyklos. „Saulės“ draugija įkūrė Biržuos lietuvių gimnaziją. Tuo tarpu yra tiktai trys pirmosios klasės. Mokinii yra jau 170. Gimnazijos vedėja Ed. Likėvičiūtė; be jos, dar mokytojauja Vl. Sakenytė, Lamla, P. Brazdžiūnas, kun. Janilonis, kun. Rimkevičius, Stepinaičius (dainos) Miuleris ir kiti.

Kupiškėje nuo 1917 m. lapkričio m. gyvena lietuvių progimnazija. Dabar yra trys klasės. Nuo pavasario atidarymo ketvirtoji. Prie progimnazijos mergaitėms yra bendrabutis, elektros šviesa. Vedėjas kun. A. Kripaitis.

Rusų lietuviuose.

Voronežas. Pargijo iš Petrogrado M. Yčas su Petručiu. Juodu norėjo Lietuvos reikalais važiuoti į Stokholmą. Tas jų važinavimas lietuvių „valdžiai“ pasirodė esąs pavojingas ir todėl nedavė jiems paspartų išvažiuoti.

„Tiesoje“ „Lietuvių kamisariai“ grąšina Lietuvii Vyrniausajai Tarybai

rastų kalbos ydų. Vis delto, pasakysime, kad vertimas ne visai blogas, kankinamas“. O leidimas toks gražas, kokio neturime savo raštijoje, nėsam nė turėję: poperis gražas, graži pavėkslėlių keli šimtai. Didis Tėv. Myl. Dr. nuopelnas tautai, kad parupino šį leidinį. „Sirdis“ yra išversta ir po daug kartų leidžiama visomis pasaulio kalbomis. Italuose yra arti trijų simty kartų spausdinta. Ir į lietuvių kalbą ji buvo nekartą verčiama, tik vis dalimis. Grigonis duoda šį kartą viso veikalo vertimą.

Kaina brangoka — 3 rubliai; bet ir skaityti yra ko, — visiems metams užtektų.

Kun. J. Tumas.

*) M. Grigonies vertimas, mums rodosi, šių dienų jaunuomenės reikalui netinka: labai jau daug autoriaus nusidėdamt žmonių kalbos įstatymams. Jo vertime pilna šokių pasakymų: ir pas jus yra širdis; prisirai ant lazdų vaikščioti; uždūšinti (= atsiminti) diena; stovėjo sverkyklos (= svarstyklės); kur ai neįveikėsi (= kur tik pasveikio); Tavo matau, o Dieve....

Knygas, kuriose knibda lietuvių ir dar didesnių kalbos klaidų, negalime teikti jaunuomenės ir mokyklos reikalui. Tokia, kaip šito vertimas, kalba griau teigiamas žmonių kalbos įstatymus, apie kuriuos girdimo iš lietuvių kalbos mokslo. Tekių, kaip šis vertimas, netiktų savo mokyklai nei lenkai, nei vokiečiai, nei rusai. Vargu mokyklai būtų išversta jau geresia dalia „Sirdies“ („Mokinio dienoraštis“); turint prieš akis tą vertimą, ypatingai skaudu pasaki skaityti Amerikos lietuvių „Sirdis“. Tos „Sirdies“ mes neteikiame dėl pačios kalbos tams, kuriama rūpi iš tokių skaitymų ir kalbos klėk pramokti. Moksleiviai su Jablonsku turi išversti visą „Mokinio dienoraštį“. To mes lauksime nekantriai, tū laukia, tikėdama, ir mūsų ateities mokykla. Red...

revoliucinio tribunalo, jei ji išleis ir pradės žinomoms dalinti pasus į Lietuvą grįžti.

Tautos Pažangos savybės vakarėlis. Tautos Pažangos Voronežo Kuopa sausio 28 dieną sutaisė savybės vakarėlį. Suvaldino „Brangų Pabučiavimą“, o po vaidinimo gerai išmilkintas ir susidainavęs Nacevičiaus vedamas choras gražiai padainavo nemažą lietuvių dainelių. Kaip sako seni voronežiečiai, Voroneže tokie smagus, ir jaukus tokio po vakarėlio dar nebuvę. Choras, be estrados, nemaža dainų dar padainavo bufeto saleje. Ten pat prieš dainuosiant M. Yčas ir po dainavimo L. Norėla prabilo į dainininkus ir apskritai į jaunomene jautriais žodžiais, primindamas išrenkime išvargtuoju vargus, kuriuos kėsti lengviau gera dvasia dainos gausinama, ir aurodydamu tą viltį, kuri visus gaivina—sugrįžti į laisvą nepriklausomą Lietuvą.

Lietuvių karininkų suvažiavimas. Petrograde Balševikų valdžia, norėdama lietuvių karininkų suvažiavimą pakreipti į savo pusę, uoliai ėmė naudotis savo „itaka“ Darbas nusisekė. Į prezidiumą išrinkta balševikai ir kairieji soc. liaudininkai. Išneš, žinoma, savo „itakos“ dėka, ir balševikų rezoliucijas. Šiandien atvažiavo į Voronežą visas susirinkimo narys. Išvažiavo nepasibaigus susirinkimui, nes pakvipte Petro ir Povilo rūmai.

Rusose.

Petrogradas. Tapo atgaivinta Minsko vyskupystė. Jos vyskupo paskirtas Petrogrado seminarijos prof. kun. kan. Lozinskis.

Voronežas. „Ran. Utro“ praneša, kad gen. Aleksiejevo batalionai paėmė Certkovą, Kantemirovą ir Evratovką. Batalionuose esą į 10.000 karininkų. Sužestas balševikų armijos vadas Petrovas. Prieš Aleksiejevą balševikai giokluoja visus karo imitinius. Į Liskę išsiųsta keli sanitariniai traukiniai.

Petrogradas. Kamisorių dekretu įvedama naujas kalendorius. Jų įsakymu 1) pirma diena po sausio m. 31 dienos bus vasario m. 14 d., 2) visas gyvenimas turi pastumti 13 dienų pirmyn, jei, pav., kas turėjo įmokėti skolą tarp vasario m. 1 ir 14 turės dabar mokėti tarp vasario m. 14 ir 27 d., 3) žmonėms gaunantiems algą mėnesio gale ar 20 d. bus atskaitytas 13 dienų mokėjimas.

Petrogradas. Kamisorių įsakytu umai likviduoti visas evakuotąsias įstaigas.

Kaukazas. Kaukazo armija pametus visa ką eina iš fronto, palikdama turkams milijonius turis, mainydami, pav. arklius ant riešutų.

Ūfa. Baškylai pasiskelbė savo kraštui autonomiją. Panaikino visas žemių įstaigas, visus mokesčius liepė susta, baškylų taryba. Užsidarė tokiu būdu visos mokyklos ir knygynai. Tautos taryba pasidalino į tris sekcijas: bažnyčios, apšvietimo ir finansų. Tarybos pirmininku išrinktas Sadra Maksudov.

Kijavas. Kijeve gatvėse eina kruvinai mūšiai. Aficeriai ir junkeriai susispietę Pečerinėje laivų ir narsiai muša balševikų atakas.

Lenkai ir balševikai. Prap. Krikenka sausio m. 22 d. išleido šoki įsakymą: Lenkų kareiviai tuoj turi, palikę lenkų korpusų vietą, pasižadėti kariuoti kartu su rusų kariuomene. Aficeriai sumti. Korpuso vadas, Daubaras Musnickis paskelbtas revoliucijos priešininku ir stovinčiu anapus teisės. Sugautuosius ginkluotus aficerius atiduoti revoliucijos teismui ir elgtis be pasigailėjimo, jei priešinsis—susaudyti be teismo.

Valstiečiams liepiama su lenkų kareiviais elgtis savo nuostoriai.

Sibiras. Užbailio geležinkelis nuo stoties Daurja paimitas kinų. Rusų kariuomenė nuginkluoja. Pekino valdžia žada paimit geležinkelį ligi Citos. Vladivostoke japonų ir anglų kariuomenės daugybė.

Sventų dienų panaikinimas. Rus. Vied. raso, kad netrukus balševikai panaikins visas bažnytines šventes. Bus tik tautos ir tarptautinės šventės, kaip sausio m. 9 d., gegužės m. 5 d., spalio m. 25 d. ir t.t. Bažnytinės šventės taps dirbamomis dienomis. Balševikų tarpe yra ir tokių, kurie norėtų ir sekmadienį šventes panaikinti, — tuo norėtų parodyti, kad niekame Bažnyčiai nenusileidžia.

Tremtiniai. Tremtinių sąjungos Centro Komitetas praneša, kad ligi taikos įkarimo nieks per frontą nebus leidžiamas ir pataria visiems vietose pasilikti.

Petrogradas. Esama gandų, kad taika jau yra įvykusi.

Kitur.

Barcelona (Ispanuose). „Vado“ pranešimu čia įsteigta „Lituanijos“ skyrius Lietuvai šelpiti. Valdžią sudaro Joan Gerrigo Magso (senatorius), Lorenz Reber, Enrik Rafols, A. Rovira Virgili, Jordi Rubio Balagner ir Alfons Masera (žymus žurnalistas).

Lenkai. Lenkuose prasidėjo visuotinis politinis streikas.

Berlynas. Vokiečių streikai jau esą likviduoti. Buvę mirties bausmių.

Karas vakaruose. Smarkesnių mūšių anglų prancūzų fronte nėra. Dang dirba laistytuvai. Vokiečiai šiomis dienomis nustoje 71 lakstytovo. Italai gerokai apmūšė priešininkus ir toli nutolę atgal sustojo toliau eję.

Londonas. Versaly įvyko sąjungininkų pasitarimas. Jame dalyvavo Klemas, Pišonas, Lloyd Džordžas, lordas Milneris, Orlando ir kiti. Pasitarimas nutarė, kad dabar sąjungininkų vienas kitą uždavins yra sunaudoti visas pajėgas karui, kurį bendromis jėgomis reikia vesti ligi tol, kol priešininkų valstybės ir jų valdomosios tautos priims kitus sprendimus, tinkamus įvykdyti taikai, paremtai ne militarizmu, bet laisvės, teisybės ir įstatų pagerbimo pagrindais.

Padėkos žodis.

Tautos Pažangos Partijos Voronežo Kuopa, kupina smagiosų įspūdžių iš sausio 28 d. vakaro, turia iš širdies ačiū visiems šiuo ar tuo prie to vakaro sutaisymo prisidėjusiems, labiausiai gi didžiausiems to vakaro malonumų kaltininkams: p. p. Linartienei, Linartui, Nacevičiui, Kavalauskaitėi, šokių vedėjui Varikajui, mūsų žiedams—dainininkams dainininkams, vaidintojams ir šeiminkams.

Pranešimas.

Sekmadienį 3 val. popiet saukiamas liet. karininkų tautininkų susirinkimas „Torgovoj skoloj“. Ostrgo sk. g. Delegatas praneš apie liet. karininkų suvažiavimą Petrapių.

Redakcijos Kolektivas:

Dek. J. Jasienkis.
Martynas Yčas.
Konstantinas Šakenis.
Juozas Vokietaitis.

„S. JACKEVIČIUS, M. STEIGVILA ir B-vė“.

Makova, Srieienka, № 25 (įėjimas iš Seliveroveto skersg.).

Pasitū visiems Gerb. Dvasininkams, perkūpiams ir šiaip manantiems verstis, šiuos dalykus: **Ražantius** ant vielos (dratos), siūlo, kukavinių juodų, baltų, geltonų; **Kryželius** staciūnus, metalinius ir sidabrinus; **Medaliūkus-Skapliūkus** ir šiaip šventųjų, škapliūkus Karmelių, brostivinius ir kitus; **Maldakūnus** liturvikas ir rankaštas; **brošiūnas** ir lietuvių dailininkų atvirutes 31 serija.

KAINOS PRIEIMAMOS.

Kainininkus reikalaujantiems slūstame dovana.

Geriausia dabar vieta lietuvių pinigams

Brolių VAILOKAIČIŲ ir B-vės Dr-ja.

Petrograd puse, Levašovskij prospekt, № 22, butas 10. Savi namai. Įeiti iš Baročnaja g. № 6-a. Tramvajai: № 12 ir gretimi 7, 8. Priimama nuo 6 ligi 8 val. vakaro.

Visi pinigai apsaugoti nekilnojamu turto, kurio vertė siekia daugiau kaip milijonus rublių.

Pasidėjusieji metams mokama 5 rub., pareikalavimui 4 rub. nuo šimto. Pinigus atsiųsti ir gauti atgal galima pašto. Adresas laikams ir pinigams siųsti:

Петроградъ, Лезашевскій пр., № 22, Т-ву БРАТЯ ВАЙЛОКАЙЧИЪ и К-о.

Dantų gydytoja

lietuvių JADVIGA BANASKAUSKIENĖ.

PLOMBUOJA DANTIS BE SOPĖS, TRAUKIA, PAMAINO DIRBTINIAIS ir šiaip gerai gydo.

Kainos pigiausios. Ligonys priimami (mos) kas dieną nuo 12—8 val. vakaro.

Лермонтовскій просп., № 28, кн. 6, 331—8

MOKYTOJAI J. VITKAUSKAS ir J. TARUTIS

ieško MOKYTOJŲ ar kitų tinkamų vietų. Adresas: Воронежъ, Никитинская ул., № 27, Б. Жуковскому, įduoti Vitkauskui ar Taručui. 363—1

ieško mokytojų vietų.

Paleisti iš kariuomenės lietuviai mokytojai: Pelikšas SAKALAUSKIS, Juozas GVIDLOYS, Stasys BARANAUSKAS ir Jonas SLUOKSNAITIS. Adresas: ст. Приднепровская, Р.-Ур. ж. д. Управление гуртовъ Виленскаго района. 370—1

Vargoninkas,

gerai mokantis vesti chorą į kanceliariją, su geru balsu, ieško tuojau vietos. Adr.: гop. Ромны, Полт. губ. Корж. ул., Дач. пер. № 8, д. Севруковой. Антону Скрипичу. 364—1

PETRAS KICEINA Kauno gub., Zarasų apskr., Skapiškio par. ieškau tėvų Juozo Kiceinos, motinos Anastazijos, seserų Marijonos ir Onos, giminių ir pažįstamų. Prašau atsiliepti. Adresas: Почт. отд. Илга, Витебской губ., Себежск. уѣз., контора 2-го уѣз., линия Пскова. Полощи. Америкос laikraš. prašau atsispausdinti. 252—3

Paleistas kareivis JUOZAS JUOZO GARBAUSKIS Utenos parapijos, Nemeikščių kaimo ieško giminių ir pažįstamų, laikinai apsigyveno: г. Анапа, Кубанской обл. Крымская ул. № 55. 347—2

KYMONTAS IPOLITAS, Liudviko sūn., tarnaujantis Rusų armijoje, ieško Amerikoje gyvenančių brolio Liudviko ir seserų Antonijos ir Kazimieros, žinančių maldžiu pranešti adresu: ст. Верхутино, Минск. губ.—А. Стонкис. Америкос laikr. prašau atsispausdinti. 359—1

MORTA ŠIMKAITĖ, Kauno gub., Šiaulių apskr., Pakapės par., Naujamiesčio kaimo ieško tėvų Antano ir Marcijonos Šimkevičių, brolių gyvenančių Amerikoje Čikagoje ir pažįstamų. Adresas: гop. Воронежъ, Б. Маненная, № 8. 355—2

JONAS IR PRANAS ŽUKAUSKII par. grįžti iš Anglijos, ieško Onos Žukauskaitės iš Krapių kaimo, Labunavos par., Kauno gub., Adresas: г. Самара Понекая ул. № 96. Литовская швальня. 844—2

KAREIVIS IGNAS JASIŪNAS, Kauno gub., Šiaulių pav. Pašvytinio parap., (paskutiniu laiku gyvenau Kaune) ieškau giminių, draugų ir pažįstamų. Adr.: г. Воронежъ, Больше. Дворянская ул. № 45. „Lietuvių spaustuvs“. 1

KAR. ANTANAS RAMONAS Kauno gub., Šiaulių apskr., Žagarės parapijos, Delbinelių kaimo, ieško giminių ir pažįstamų. Atsiliepkite. Adr.: г. Воронежъ, Масницкая ул. № 12, домъ Тимофеева, пекарня Спердинъ. А. Рамонсу. 1

JONAS KRISTULIS Biržų mestelio Panevėžio apskr., Kauno gub., ieško giminių ir pažįstamų. Adr.: г. Гомель, Лог. губ. Генеральская ул. № 57. Ивану Криштулис. Америк. laikr. praš. atsispausdinti. 352—1

ANTANAS ir LEONAS MATULIONIAI, Ukmergės apskr., Pelišių kaimo, ieško Kazimiero Jerecko Adresas: Петроградъ, Крестовскій островъ. Александровскій пр., № 20 кн. 8. 354—2

Kar. STASYS BUTKUS iš Kurtavėnų m., Šiaulių apskr., ieško savo draugų ir pažįstamų. Atsiliepkite adresu: Д. армия, 53 рабочій батальонъ, 6 рота, Ст. Буткус. 356—1

JUOZAS JANUŠNAS ieško žmonos Paulinos ir tėvų Juozapo ir Onos. Adresas: г. Рязня, Витебск. губ., Литовскій Комитетъ. 360—3

JONAS BASEVIČIUS, Suv. gub., Kalvarijos apskr., Raudeno val., Skersabalių kaimo, ieško giminių ir pažįstamų ir Amerikoje gyvenančių dėdžių: Jono ir Motiejaus Jankauskų. Atsiliepkite adresu: Русія, ст. Пилуса, Петрог. губ. Андромереюк Басевіч. Америкос laikr. prašau atsispausdinti. 361—2

ANTANAS ČUBERKIS, Kauno gub., Šiaulių apskr., Gruzdžių val., ieško giminių ir pažįstamų. Atsiliepkite adresu: Харьковъ, Фроновская ул., № 22. Федлаш Б. Черевскому, перед А. Чуберкису. 362—5

ZUBRICKAS JUOZAS (gimnazistas) Turčinų kaimo, Naum. apskr., Suvalkų gub., ieško kareivių iš Turčinų. Adresas: гop. Воронежъ, Никитинская, 27. 367—1